

77

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 20 lutego 1962 r.

w sprawie prowadzenia ksiąg przez kościelne osoby prawne oraz zakony i kongregacje duchowne.

Na podstawie art. 101 ust. 5 i 6 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 25) zarządza się, co następuje:

§ 1. Kościelne osoby prawne oraz zakony i kongregacje duchowne (domy generalne, prowincjalne, zakonne, klasztorfy), zwane dalej „zakonami”, obowiązane są prowadzić księgi rachunkowe i księgę inwentarza.

§ 2. 1. Kościelne osoby prawne i zakony posiadające źródła przychodów, które podlegają podatkowi obrotowemu, obowiązane są dla każdego źródła przychodu prowadzić księgi handlowe lub księgi podatkowe stosownie do przepisów obowiązujących w tym zakresie gospodarkę nie uspołecznioną.

2. Dla źródeł przychodów podlegających podatkowi obrotowemu, co do których istnieje obowiązek prowadzenia ksiąg podatkowych, kościelne osoby prawne i zakony obo-

wiązane są ponadto prowadzić księgę przychodów i rozchodów.

3. Kościelne osoby prawne i zakony osiągające przychody z gospodarstwa rolnego obowiązane są prowadzić również księgę przychodów i rozchodów z gospodarstwa rolnego.

§ 3. Jeżeli dla źródła przychodów, o których mowa w § 2 ust. 1, prowadzone są księgi handlowe, w księgach tych powinno być wyodrębnione konto kościelnej osoby prawnej lub zakonu, wykazujące wszystkie wpłaty i pobrania ze źródła przychodów.

§ 4. 1. Księgi rachunkowe (§ 1) oraz księgę przychodów i rozchodów (§ 2 ust. 2) należy prowadzić na drukach urzędowego nakładu zgodnie z objaśnieniami zamieszczonymi we wzorach ksiąg oraz przepisami niniejszego rozporządzenia.

2. Księgę przychodów i rozchodów z gospodarstwa rolnego należy prowadzić w rozmiarach i zakresie stosownym do charakteru gospodarstwa rolnego. Powinna ona wykazywać odrębnie co najmniej:

- 1) po stronie przychodów: przychody w naturze oraz przychody w gotówce ze sprzedaży produktów rolnych i wpłaty kościelnej osoby prawnej lub zakonu,
- 2) po stronie rozchodów: rozchody w naturze i w gotówce związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, sumy przekazane kościelnej osobie prawnej lub zakonowi, rodzaj, ilość i wartość produktów rolnych pobranych w naturze przez kościelną osobę prawną lub zakon.

§ 5. 1. Za prawidłowe księgi (§ 1 i § 4) uważa się księgi prowadzone prawidłowo pod względem formalnym (niewadliwie), jak i materialnym (rzetelnie).

2. Prawidłowe pod względem formalnym (niewadliwie) są księgi prowadzone zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz objaśnieniami zamieszczonymi we wzorach ksiąg.

3. Prawidłowe pod względem materialnym (rzetelne) są księgi prowadzone zgodnie z prawdą.

§ 6. 1. W razie stwierdzenia przez organ finansowy wadliwości ksiąg polegających na formalnych uszeregowaniach i brakach, a nie mających w konkretnym przypadku istotnego znaczenia, organ finansowy powinien uznać księgi za dowód.

2. Przepis art. 158 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 25) stosuje się odpowiednio przy ocenie ksiąg rachunkowych.

§ 7. Okresem rachunkowym jest rok kalendarzowy.

§ 8. 1. Strony ksiąg powinny być kolejno ponumerowane.

2. Księgi należy prowadzić w języku polskim i walucie polskiej. Zapisów do ksiąg należy dokonywać starannie i czytelnie atramentem bądź ołówkiem kopalnym. Nie wolno pozostawiać odstępów w miejscach, które powinny być wypełnione. Niedopuszczalne jest skrobanie i zamazywanie, wycieranie bądź usuwanie dokonanych zapisów innymi sposobami.

3. Omyłki prostuje się przez przekreślenie błędnego zapisu i wpisanie właściwej treści lub sumy w ten sposób, aby treść i sumy poprzedniego zapisu były czytelne. Prostownie omyłek powinno być podpisane przez osobę, która go dokonała.

§ 9. 1. Zapisy w księgach powinny być udokumentowane w sposób przewidziany przepisami art. 103 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym.

2. Zapisy w księgach uznaje się za należyte udokumentowane dowodami wewnętrznymi, jeżeli dowody te określają cel wydatków i zaopatrzone są w datę i podpisy osób, które bezpośrednio dokonały wydatków, i jeżeli wydatki te dotyczą:

- 1) kosztów przejazdów, diet i ryczałtów za noclegi w wysokości nie przekraczającej norm przewidzianych dla pracowników państwowych,
- 2) kosztów poniesionych na tragarzy itp.,
- 3) poniesionych kosztów transportu, jeżeli zgodnie z przepisami transportu kwity przewozowe są odbierane przy wydawaniu przesyłki, oraz kosztów dorożek, wózków ręcznych i rowerowych,

4) innych drobnych wydatków, które ze względu na swój rodzaj wyłączają możliwość uzyskania dowodu zewnętrznego i które nie przekraczają 1% przychodu.

3. Przychody ze składek i ofiar, na które brak jest odpowiednich dowodów, powinny być udokumentowane dowodami wewnętrznymi w formie protokołów, podpisanych przez cztery osoby.

§ 10. 1. W księgach rachunkowych, inwentarzowych oraz przychodów i rozchodów (§ 2 ust. 2 i 3) wszelkie zdarzenia podlegające ujawnieniu w tych księgach powinny być uwidocznione na odpowiednich kontach w dniu, w którym nastąpiły.

2. Organ finansowy właściwy w sprawach podatku dochodowego może w przypadkach wyjątkowych, na wniosek kościelnej osoby prawnej lub zakonu, zezwolić na księgowanie najpóźniej w dniu następnym, jeżeli uzasadnione to jest strukturą i rozmiarem działania jednostki.

3. Z końcem każdego roku kalendarzowego księgi rachunkowe oraz księgi przychodów i rozchodów powinny być zamknięte w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku przy równoczesnym sporządzeniu zestawienia wyników działalności z podziałem na poszczególne tytuły i źródła przychodów.

4. Księgi rachunkowe i związane z nimi dowody księgowania należy przechowywać przez lat 5, licząc od końca roku, którego księgi dotyczą.

5. Prowadzący księgi rachunkowe obowiązani są przechowywać również przez okres podany w ust. 4, niezależnie od dowodów stanowiących podstawę księgowania, wszystkie dokumenty wystawione w ramach istniejącego systemu kontroli wewnętrznej, jak również wszelkie inne dokumenty otrzymane w związku z osiąganymi przychodami i ponoszonymi wydatkami.

§ 11. 1. Organ finansowy szczebla wojewódzkiego w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek kościelnej osoby prawnej lub zakonu, może zezwolić na prowadzenie zamiast księgi rachunkowej innego rodzaju księgi, jeżeli księgi rachunkowe ze względu na charakter jednostki i rozmiar działania są niewystarczające do prawidłowego przedstawienia działalności jednostki, pod warunkiem, że księgi te będą zawierały zespoły kont dla przychodów i wydatków według rodzajów wymienionych w księgach, o których mowa w § 4.

2. Organ finansowy właściwy w sprawach podatku dochodowego może na wniosek strony zezwolić na prowadzenie i przechowywanie ksiąg wraz z dokumentami poza lokalem siedziby kościelnej osoby prawnej lub zakonu.

§ 12. 1. Księgi powinny obejmować wszystkie przychody i rozchody zarówno w gotówce, jak w naturze, bez względu na ich rodzaje.

2. Przychody i rozchody jednostek organizacyjnych kościelnych osób prawnych i zakonów nie będących podmiotami podatkowymi w rozumieniu przepisów o podatkach obrotowym i dochodowym powinny być objęte księgami jednostki zwierzchniej.

§ 13. 1. Przychody i rozchody w naturze powinny być księgowane według wartości rynkowej w dniu ich świadczenia.

2. Jeżeli przychodem w naturze jest nadzwyczajny dar, który został w całości przekazany przez kościelną osobę prawną lub zakon organom opieki społecznej lub organiza-

cjon społecznym powołanym do celów opieki społecznej, taki przychód i rozchód może być księgowany w wartości poniesionych kosztów lub ewidencyjnie w wartości 1 zł.

§ 14. 1. Księgę inwentarzową, obejmującą wszystkie składniki majątku nieruchomego i ruchomego, należy prowadzić według następujących działów (rodzajów) tych składników:

- 1) nieruchomości gruntowych i budynkowych,
- 2) przedmiotów kultu religijnego (trwałego użytku),
- 3) przedmiotów i urządzeń przedsiębiorstw,
- 4) inwentarza żywego i martwego gospodarstw rolnych,
- 5) innych ruchomości.

2. Strony ksiąg powinny być ponumerowane i przeszywane oraz powinny zawierać następujące rubryki zapisów: numer kolejny, datę nabycia, treść, tj. rodzaj składnika majątkowego, ilość, wartość oraz datę i podstawę wykreślenia składnika majątkowego z księgi.

3. Wartość składników majątkowych należy określać według kosztów nabycia, a pochodzących z darowizn, z wyjątkiem składników, o których mowa w § 13 ust. 2 — według ceny rynkowej z dnia otrzymania. Zamiast określenia wartości przedmiotów majątkowych nabytych przed dniem 1 maja 1962 r. może być podany dokładny ich opis.

4. Wykreślenie poszczególnych składników majątkowych z księgi wskutek ich sprzedaży, zużycia itp. powinno być odpowiednio udokumentowane.

§ 15. Księgi, o których mowa w § 2 ust. 3 i § 4, przed rozpoczęciem okresu rachunkowego, a księga inwentarzowa przed jej założeniem, powinny być przedstawione do poświadczenia organowi finansowemu, właściwemu w sprawach podatku dochodowego.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 marca 1959 r. w sprawie prowadzenia ksiąg rachunkowych przez kościoły i inne związki wyznaniowe (Dz. U. Nr 23, poz. 150).

§ 17. 1. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 1962 r.

2. Stan gotówki i saldo w instytucji kredytowej istniejące na dzień 1 stycznia 1962 r. oraz ogólne sumy przychodów i rozchodów za okres od dnia 1 stycznia 1962 r. do dnia 30 kwietnia 1962 r. powinny być przeniesione z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do ksiąg, o których mowa w § 4 według poszczególnych tytułów.

Minister Finansów: *J. Albrecht*